

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Mevrouw K.T. van Bruggen
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 45

e-mail postbus@eerstekamer.nl

datum 30 september 2026

betreft Vragen over Jaarverslag Rechtspraak 2025

ons kenmerk 182448

Geachte mevrouw Van Bruggen,

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 22 juni 2026 ter aanbieding van het Jaarverslag Rechtspraak 2025.¹ De leden van de fractie van de **BBB** hebben naar aanleiding hiervan een aantal vragen en opmerkingen die zij aan u willen voorleggen. Het lid van de **Fractie-Van-Gasteren** sluit zich aan bij de gestelde vragen.

Het jaarverslag spreekt over de vergroting van de bewustwording van onbewuste vooroordelen bij rechters. Daartoe heeft SSR, het eigen opleidingsinstituut van de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie, een *e-learning* ontwikkeld, die volgens de tekst anders leert kijken naar diversiteit en leert omgaan met *deep democracy* en cursisten laat kennismaken met de thema's diversiteit en inclusie, een cursus waaraan rechters, al dan niet in opleiding, kennelijk worden blootgesteld.²

Deze leden vragen u met redenen omkleed aan te geven waarom deze thematiek moet worden losgelaten op rechters (in opleiding), nu immers normaal fatsoen en de professioneel-ethische vaardigheid van onpartijdigheid reeds leiden tot een goede rechterlijke oordeelsvorming en behoorlijk gedrag en bejegening van justitiabelen.³

In het jaarverslag gaat het over diversiteit, inclusie en arbeidsparticipatie.⁴ Graag vernemen deze leden waarop de blote stelling in de eerste alinea gestoeld is dat verschillen tussen medewerkers ervoor zorgen dat betere resultaten worden geboekt.

Graag ontvangen deze leden de in 2025 ontwikkelde Rechtspraakbrede visie op diversiteit en inclusie (D&I).⁵ Ten aanzien van de daarna vermelde *Diversity Day* vernemen zij graag welke activiteiten daarvoor zijn georganiseerd en hoeveel werkuren die activiteiten voor alle deelnemers samen hebben gekost. Gelet op de enorme achterstanden in met name de strafrechtspleging in hoger beroep verzoeken zij u inzichtelijk te maken hoe het besteden van werktijd aan dit soort activiteiten zich verhoudt tot de tijd en moeite benodigd voor het wegwerken van die achterstanden.

¹ Kamerstukken I 2025/26, 29.279, AH.

² Jaarverslag Rechtspraak 2025, hoofdstuk 2, paragraaf 2.2.

³ Zie ook de kritische beschouwing van I. van Domselaar en M. Otten in NJB 2024/2449, afl 37.

⁴ Jaarverslag Rechtspraak 2025, p. 33-34.

⁵ Jaarverslag Rechtspraak 2025, p. 33.

datum 30 september 2026

ons kenmerk 182448

blad 2

Over de strafrechtspleging in hoger beroep missen de leden in hoofdstuk 4 (Tijdige en voorspelbare rechtspraak) concrete maatregelen gericht op versnelling van de afdoening van (zeer) oude strafzaken. Regelmatig staan op zittingen van een strafkamer van een gerechtshof zaken geïnterponeerd waarin de rechtbank vier of vijf jaar geleden vonnis heeft gewezen. Een cijfermatig overzicht van de werkvoorraad van dat soort oude strafzaken ontbreekt in het jaarverslag. Graag vernemen deze leden welke specifieke maatregelen u op het stuk van een versnelde behandeling van die oude appenzaken wil treffen en om hoeveel zaken het gaat per gerechtshof.

Het Jaarverslag toont dat bij de gerechtshoven de productie in aantal zaken in 2025 ten opzichte van afspraken met de staatssecretaris op het gebied van belastingzaken en strafzaken met 82% respectievelijk 84 % is achtergebleven.⁶ Deze leden horen graag wat de oorzaak van dit tekortschieten was. Hetzelfde geldt met betrekking tot de cijfers in tabel 11 op bladzijde 49 ten aanzien van het zorgwekkende percentage van strafzaken uitgestroomd binnen de genormeerde doorlooptijd ten opzichte van de standaard gehaald bij rechtbanken en gerechtshoven: 33% en 23%. Hoe komt dat?

Op bladzijde 51 vermeldt tabel 12 dat slechts 14% van de art. 12-zaken de doorlooptijd van 180 dagen haalt. Wat is hiervan de reden en welke actie(s) wil u nemen ter verbetering op dit punt?

Op bladzijdes 61 en 62 worden onder het kopje Diversiteit de leeftijdsopbouw en man-vrouwverhouding van de rechters vermeld. Deze leden constateren bij deze cijfers (vrouwelijke rechters 62% en mannelijke 38%) dat van een gebalanceerde diversiteit niet bepaald sprake is, en zeker niet bij de leeftijdscohorten van 35 tot 64 jaar; vaak zijn vrouwen meer dan tweemaal zo talrijk dan mannen in die groepen. Die trend is nog immer stijgend, zo blijkt uit tabel 25, terwijl de trend bij mannelijke rechters dalend is.

Ziet u in deze steeds schevere man/vrouwverhouding aanleiding tot bijstelling van het selectie- en benoemingsbeleid? En zo nee, waarom niet? Daar komt nog bij dat uit de cijfers in tabel 27 blijkt dat in 2025 het ziekteverzuim onder vrouwen lag op 6,8% en onder mannen op 5,1%. Kunt u dit (reeds gedurende vele jaren soortgelijke) verschil verklaren en is de vrees gegrond dat het toenemende aantal vrouwelijke rechters tot een steeds groter verzuim zal leiden en daarmee tot toename van de werkachterstanden, en zo nee waarom niet?

De leden van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid zien met belangstelling uit naar uw reactie en ontvangen deze graag uiterlijk **over vier weken**.

Hoogachtend,

Mr. B.O. Dittrich

Voorzitter van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid

⁶ Jaarverslag Rechtspraak 2025, p. 45, tabel 7.